

Merkezi Bütçe

16.09.2024
16:00

Ağustos 2024 - Gelir artışı harcamaların belirgin altında

Ağustos ayında merkezi bütçe açığı 130 milyar TL, faiz dışı açık 33 milyar TL oldu. Ağustosta yıllık harcama artışının gelir artışın belirgin üstünde gerçekleşti. Ağustos 2023'te fazla veren merkezi bütçe dengesi Ağustos 2024'te açık kaydetti. 12 aylık bazda bütçe açığı ve faiz dışı açık genişledi.

Güncellenen Orta Vadeli Program (OVP) sunumunda, 2024 yılında merkezi bütçe açık/GSYH oranının önceki OVP hedefinin altında kalacağı belirtildi. Merkezi bütçe açık/GSYH oranı tahmini %4,9 ile önceki OVP'deki %6,4 ve 2023 gerçekleşmesi olan %5,2'nin altında açıklandı. 2025 tahmini ise %3,1 ile bütçe açığında 2024'e göre daha belirgin bir sıkılaştırma hedefine işaret etti. Ocak-Ağustos gerçekleşmesini dikkate alarak 2024 OVP tahmininin ulaşılabilir olduğunu düşünüyoruz. 2025 tahminine ulaşmak için ise ek adımlar atılması gerekiyor.

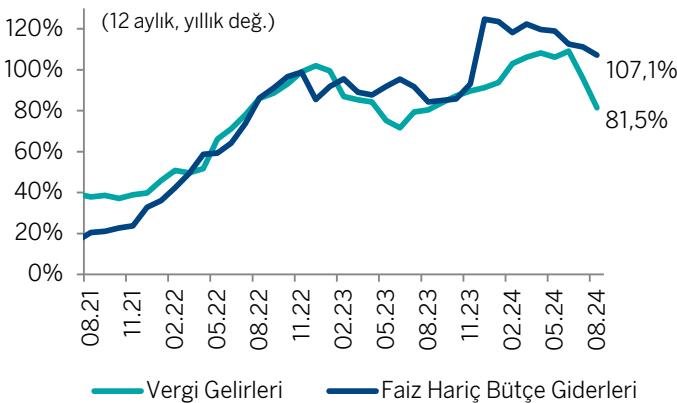
12 aylık toplamlara göre bütçe açığı ve faiz dışı açık genişledi

- Bütçe açığı önceki aya göre 181 milyar TL artarak 1,965 milyar TL oldu (OVP 2024 tahmini 2,148 mlr TL açık)
- Faiz dışı açık önceki aya göre 171 milyar TL artarak 927 milyar TL oldu. (OVP 2024 tahmini 851 mlr TL açık)

12 aylık faiz dışı harcama artışı vergi gelir artışının belirgin üstünde

- Ağustosta faiz dışı harcama alt kalemlerinde yıllık artışlar önceki aylara göre daha sınırlı kaldı. Personel gideri ve cari transferler sırasıyla yıllık %78 ve %62 ile en yüksek artan kalemler oldu. Mal ve hizmet alımlarında yıllık artış %37, yatırım harcamalarında ise %29 ile sınırlı kaldı. 12 aylık faiz dışı harcama artışı önceki aya göre yavaşlayarak %107'ye indi.
- Cari transfer harcamaları içinde görevlendirme gideri yıllık %214 artışla 36.7 milyar TL oldu. KİT görevlendirme gideri kaleminde 21 milyar TL (Elektrik Üretim A.Ş.'ye 20 milyar TL) gider yansıdı. Borç verme kalemi altında TCDD'ye 11.85 milyar TL aktarıldı.
- Faiz ödemesi ağustosta yıllık 11% sınırlı artışla 97 milyar TL oldu. Ocak-Ağustos yıllık artışı %91 ile yüksek.
- Ağustosta toplam vergi geliri yıllık %6 ile oldukça sınırlı arttı. 12 aylık bazda vergi gelir artışı belirgin hız kaybederek %82'ye indi. 2023 yılındaki vergi oranı artışlarının yarattığı olumlu etki zayıfladı.
- Ağustosta yıllık bazda BSMV (%198), gelir vergisi (%100) ve KDV (%72) artışları yüksek gerçekleşirken, ÖTV (%23) ve ithalde alınan KDV artışı (%13) daha sınırlı kaldı. Ağustosta kurumlar vergisinin zayıf katkısı vergi gelirlerinin düşük kalmasında etkili oldu.
- Vergi dışı gelirler ağustosta yıllık %61 artışla 114 milyar TL oldu. Dikkat çeken kalemler; "diğer faizler" 22 milyar TL, para cezaları" 14 milyar TL, "hizmet sunumu karşılığı alınan gelirler" 13 milyar TL, "kaynak kullanımı destekleme fonu" 13 milyar TL, ". Yılın ilk sekiz ayında vergi dışı gelir artışı yıllık %111 oldu.

Bütçe Performansı (12 aylık)

Bütçe Özeti

milyar TL	Ağu.23	Ağu.24	Yıllık Değişim	Oca-Ağu 23	Oca-Ağu 24	Yıllık Değişim
Harcamalar	563	820	46%	3.382	6.227	84%
1-Faiz Hariç Harcama	476	723	52%	2.982	5.463	83%
Personel Giderleri	129	230	78%	827	1.762	113%
Mal ve Hizmet Alımları	41	56	37%	232	386	66%
Cari Transferler	187	302	62%	1.412	2.408	71%
Sermaye Giderleri&Transferi	70	91	29%	300	494	65%
Diğer	49	45	-6%	212	413	95%
2-Faiz Harcamaları	87	97	11%	400	764	91%
Gelirler	614	691	13%	2.999	5.253	75%
Vergi Gelirleri	543	577	6%	2.596	4.402	70%
Vergi Dışı Gelirler	71	114	61%	403	851	111%
Bütçe Dengesi	51	-130	-353%	-383	-974	154%
Faiz Dışı Denge	138	-33	-124%	17	-210	-1354%

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Garanti BBVA Yatırım

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olma dışında içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekilde ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İletim, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.

Nispetiye Mahallesi Barbaros Bul. Çiftçi Towers Kule 1,
34340 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 212 384 1121
Faks: 212 352 4240